

Alex. v. D. Wrt.
Latweefchuu Awises.

Nr. 37. Zettortdeena 15tā September 1827.

No Leepajas puffes 4tā Septembera deenā.

28tā Augusta deenā zeenigs Leelskungs Aleksanders no Wirtemberg Leepajas pilstatā atbrauze. Schis augsts Kungs, muhsu Keisara mahtes-brahlis buhdams, ihpaſchu waldischanu tur par wisseem semmes un uhdene zelleem krewu-walsti. Arridsan Wentes israfshana un Kursemmes ohsti appakſch winna usraudſchanas stahn, un winsch atnahzis bija, pahrraudſiht, kas pee Wentes un Leepajas ohsta irr strahdahts tappis. Schis Leelskungs (Erzogs) bija kahdas deenas Tadaiku muischā, kas tam arri peederr, pakaweejes, un Leepajā atnahdams, ar leelu gohdu fagaidihts un usnemts tappis.

Pirma Septembra deenā tas us Wentespilli un Kuldigu nobrauze, un dauds labbas wehleſchanas to gohdam pawaddija. Jo winsch Leepajas pilstatam to jauku un brangu sinnu atneſſe, ka us zeeniga Keisara wissaugstaku pawehleſhanu, no Wentes us Leepaju arridsan uhdens zelſch, jeb laiwu-grahwis (ko kanali fauz), tapſchoht israfſts, un ka schis zaur Embutes, Durbes un Grohbines firſpelehim eedams, Seppes, Durbes un Tahſchu esarus aīnemſchoht. Nu Leepajneeki warr zerreht, ka tee no Pohlu un Leihſhu semmes prezehim arri ko dabbuhs, un ka winnu andele, jeb kuptſchofchana wairoſees un zelſees.

Par kahdahm diwi neddelahm Leepajā tappe jaun-buhwehts kuggis ohſtā eelaifts. Schis no tihereem Kursemmes ohſoleem istaſihts un leels kuggis peederr weenam Nihgas kohpmannam un Ahgendorna fungam us puſſi, un irr no Leepajas laiwu-timmermann buhwehts. Jau atkal zits kuggis taps uslifts un buhwehts.

Leepajas krahſchanas-lahdei ittin labbi klahjahs, un jo gaddōs jo wairak laudis tur faru nopolnitu naudu woi glabbaht, woi us intreſſehm dohd. Tai taggadın 16,118 ſudraba rubeli waldami, un kad apdohma, ka ſchi leela nauda tifkai no masu lauschu ſadohſchanas ſakrahjuſees, un pee leelakas puffes deenasta-laudim peederr, tad ittin lohti pat to warr preezatees, ka ſchee tik gudri irr, farwa nopolna atleekamu teefu labbaki tur glabbaht, ne ka to iſtehrat, woi ar mulkiбу nedrohſchā un ſlikta weetā nodoht un paspehleht. Jau zitti ſemneeki no ſemnehm arri ſahk, tur naudu nonest un us glabbaſchanu doht.

1818.

Wiffeem ſinnams irr, ka Polangas pagasts, kas wezzōs laikōs pee Leischeem peederreja, preeſch kahdeem 9 gaddeem Kurſemmei tappe preeſchklirſt. Muhsu ſchelrigs Keisars ſcho gadd bija pawehlej�s, lai ſchi pagasts atkal pee Vilnas gubernementa, jeb pee Leihſhu-semmes taptu atdohts. Laudim, kas lihds ar zitteern Kurſemmes arrajeem, bija brihwā kahrtā eegahjuſchi, un jau fahkuſchi, brihwibas labbumu bauđiht, gan ſchel bij, pee weenas ſemmes atkal preegreſtees, kurrā brihwibas-lifkumus wehl ne dsird; tomehr Keisara augstais wahrds buhtu pildams bijis. Bet us muhsu zeeniga General-guberneera ſtahtſchanas-luhgschanu, lai Polangas pagasts jel wehl lihds 1833fchu gaddu pee Kurſemmes paliku, kamehr wiffi eemahjuſeeki buhs pee brihwibas tappuſchi, muhsu augſti teizams Keisars irr ſpreedis, to atdohſchanu tik ilgi wehl uſkareht, lihds no winna brahla, ta Besarewitscha Konstantina, buhs padohma ſinna atnahkuſi. Tadehl nu Polanges pagasts ſchinni laikā wehl pee Kurſemmes peederr.

No Walteku draudses.

(Skattees Nr. 36.)

Ur taifnibu mehs warrain fazziht, fa tas zee-nigs mahzitais, kas no muhsu tautas usweschanas raksta, pee muhsu gohda isteifschanas neko now atrahwits, bet wissu pilnigi isteizis, un kas mums arr par gohdu paleek. Virmais wahrds, fo winsch fakfa, irr deerabihjigs prahcts. Scho wahrdu mehs wehl nepelnam, jo kam deerabihjigs prahcts irr, tas tik dauids launa nepadarrihs. Un pahr wissahm to nam peeminnejis, fa Latweets irr leels apprunatais wisswairak pee fun-geem veelischketees. Kad nebehda ne par sawa tuwaka taifnibu im gohdu, ne par winna nelaimi un assarahn, ne par teem bresinigeem wahr-deem, kas fakfa, kas zittu aprunna, tas nokauj winna gohdu fa slepkawa. Bet kad tik paefham zaur to labbi klahjahs, tad ne kaunahs wehl sawu turweju raddineeku apmelloht. Woi tas irr deerabihjigs prahcts? Kad tik tahlu no tautas runnahsts, tad gribbu fazziht, fo gan arri it-weens Latweets pats par taifnibu apleezinahs, prohti fa Latweets par Latweeti neturrah, ta fa zi:ti tautas brahli mihligi weens ohtram pa-ligâ steidsahs. Bet Latweets to ne buht ne darra. Zits, kas labbas deenâs draugs bijis, behdu deenâs ne us to pusti tam wairs negreeschahs. Par usraugu zelts, laime tizzis un baggats kluus, tad retti kahds tik to gribb atminneht, fa winsch Latweets irr. Kad wairak tahdu, kas sawu nabbagu brahli mehds lihds ar ziteem apfmeet ne fa labbu wahrdu doht, un kad ir to nedarra, tomehr ne gribb finnaht, fa winsch Latweets irr. Wehl muhsu tautai warru peeminneht: baggatis, kad neekus teiktu, jo multikki runnatu, jeb darritu, tohp wairak klausichts un usteikts, ne fa nabbags, kad tas ir prahtgis buhdams, taifnibu teiktu, jo gudri runnatu un darritu; tahds ne tohp dauids klausichts, bet daschu reis wehl tohp pahrrunnahsts un issineets. Zaur to ware redseht, fa Latweets wairak mantu ne fa sapraschanu gohda turr. Ulri no mahnu buhfschanas wehl atleek. Kad scheit wissu gribbetu isteikt, tad dauids buhtu jarunna, bet kas pateeki par leelu grehku eeraugams, to newarru zeest scheit

peeminneht. Tau gaddu sumteneem pagahjusch, tamehr kristiga fizibba muhsu tehnu semmê ewesta; woi tam wehl wajadsetu starp kristiteem zilwekeem dsirdetam tap, prohti to nizzingachamu tahs leelas Peekdeenas, kas mums par dwehfeles aplaimoschanu dahrgi peeminnejama irr, kurra Jesus pee frusta kohka preefch mums gruhtas mohkas zeessdams un ruhktâ nahwê mirdams Deerwa schehlastibu pelnija. Scho deenu daschi no muhsu brahleem ar paganisku darboschanu un mahnu kalposchanu pawadda, ta fa to kauns irr isteikt. Un wehl par jo leelaku grehku un kaunu tas noteek tahdâs mahjas, kur paschi faiunneeki un nammatehwî grahamneeki, kas dseefmu un spreddiku grahamatas turra. Woi tas ne nahk no buhtribas, kad tee ne gribb prahstu zillaht un labbi saprast, kas tur eefsch grahamatahm slahw, dohmadami tad irr deersgan, kad tik dseefmas nodseeda, pahtarus noskaita, spreddikus nolassa, tad Deeram maksa nodohtha, tad warr lihds ohtram pahtaru laikam dsihwoht fa tiht; bet sawu buhfschanu, sawas darrischanas pehz teem wahrdeem eetaisht, us to ne buht nerandidami, no wezzahm mahtehm un babbahm tur prettim laujahs peerumatees, kas fakfa, fa waijaga ta pehz tahdeem pesteleem dsihwoht, fa waijaga ta falpoht, un kad to ne peepildischoht, tad tulihk kahda kaite pee mahju buhfschanas buhschoht; us tahdu wihsi Deerwa svehtibu ne zaur sawu tikkuschu darboschanu, bet wairak zaur sawu mahnu kalposchanu fagaiddami, ta fa ittin ar taifnibu pehz ta zeeniga mahzitaja wahrdu warr fazziht: Latweets irr mahautizzigs. Kad muhsu grahamneeki no sawahm grahamatahm newarr pilnigu sapraschanu dabbuh, tad warretu no sawa mahzitaja kaidaku pamahzifchanu luhgtees. Bet ne! kad tikai mums labba leela swarra grahamata, un tas no wezzas sortes, jo wezzaka, jo leelaka, jo labbaka, tad no Deerwa wahrda mantas deersgan; winnu saprast, to newaijaga dauids mekleht. Un kad fahkam no jaunahm grahamatahm runnahst, kur jo gaischi un labbaki saprohtami wahrdi eefschâ, tad fakfa: tahs effoh no zilwekeem isdohmatas, zerredami fa tahs wezzas grahamatas no debbesin buhtu krittischas. Un kad no stahstu un gudribas grah-

Bornl.

matahm runkofsam, fur mehs dauds mahzamees
no pafaules un dabbas leetahm, fur mehs lab-
bas mahzibas atrohnam pee prahta peeaugfscha-
nas un firds labboschanas, fur mehs skubbinati
tohpam us deewabihjigu dsihwoschanu, us tikkum-
schu strahdaschanu, us prahktig u taupischanu,
kas rahda, fa pahr teem, kas pehz tikkumeem
dsennahs un gohdigi isturrah, laime zellahs un
tam launam nelaine faut ir tahlu pakkal dsen-
nahs, tatschu to blehdi nokerr un schnauds: tad
muhsu grahamatneeki neween pehr, nedf lassa,
bet zitti safka: tee irr neeki, tas tikkai naudas
strahpschanas, ta fa tas wiss teesa, fo tas ne-
laika zeenigs mahzitais Stenders sawa stahstu
dseefmas grahamatas galla runna un schehlojahs
par latweeschu tautu. Ta irr pateesi weena niz-
ginafschana. Efsch wahzu wallodas irr tuhlfsto-
fhas grahamatu fahrtas, bet par naudas krahp-
schana wehl ne weena naw islammat. Zahdi
nepateizigi effam mehs prett teem zeenigeem mah-
zitajeem, kas par muhsu aplaimoschanu gruhti
strahda, ta fa ar drohfschibu warr fazicht: Lat-
weets irr nepateizigs. Tatschu tee labfurdigi zee-
nigi mahzitaji neapnhfst, sawu gruhtu darbu
us preefchhu dsift, bet wehl wairak us to skubbi-
najahs nomannidami, fa mehs nesinnam, fo
mehs darram, fa ir taggad jaunias grahamatas
muhsu wallodat tohp farakstitas, zittas pahrtul-
fotas. Kad mehs eefsch Nr. 13 muhsu awischu
laffam: fohlas buhs, woi schis wahrdi mums
preeku nedahwina? woi mehs te ne redsam, fa
muhsu zeenigi augsti semmes waldneeki un
preefchneeki muhs gohdä turr, nebehdadamees
par to puhlinu, kas winneem no ta zellahs, un
isluhdsahs no muhsu zeenijama un schehliga Kei-
sara tahdas dahrgas dahwanas, kas neween us
ihfu laiku, bet us ziltu zillim pastahwehs? Woi
mehs warretum to prassht, kad winneem to buhs
darriht? Ne, brabli! tas mums wiss no tih-
ras schehlastibas nahf. Tapehz luhgsum Deewu,
fa tas zeenigs mahzitais tur safka. Lai Deews
winnu zeenigus labbus padohimus fwehti un pa-
schkerr, fo winni irr apnehmuschees isdarriht!
lai Deews palihds teem zeenigeem fungem un
mahzitajeem, kas eefsch ta darba jau strahda fa
safkoft, tam gaifinas darbam to grunti leek, un

taiffimees zeenigi tahs dahwanas fanent, fa
mehs arridsan winnu labprahtibas wehrti rahda-
mees. Bet Deewam par gohdu, teem strahdnee-
keem par preeku un few pafcheem par labbu
warram fazicht, fa winni faru gruhtu darbu it
par welti preefch mums nestrahda; jo nefapra-
schana un laumuns, lai ir gauschi, toinehr ma-
sumä ect. Netti tik wehl gaddahs, kas wehl
stihwejahs pee fara eerasta launuma palift.

(Turpmak tas beigums.)

N e e k u - s t a h s t i n f c h.

Pruhschöös tappe warren garsch rekruths no
masa wirfsneeka munsturehts, un allasch galwu
us semmi noduhris stahweja. Wirfsneeks gan
ar wahrdeem, gan ar daschu Kulaku to mahzija,
lai galwu kohfchi us augschu turretu. Pehz
galla rekruths prassa: Woi tad man itt weenu-
mehr buhs to galwu ta gaisa turreht? — Kä
tad? atbild wirfsneeks, turri to weenmehr augstii.—
Nu tad, ar Deew, zeenigs Leitnantafungs,
fazzija rekruthis, nu es juhs faru
muhschu nedabbuschu wairs redseht; un
turplikfam faru galwu augsti ween turreja.

— 3.

T e e f a s s f l u d d i n a f c h a n a s.

Us pawehlefschanni tahs Kaiserifcas Majestetees,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis u. t. f. pr.,
tohp no Krohna Wirzawas pagasta teesas pehz is-
skaidroschanas tahs mantas ta tannä 5ta Zuhli f. g.
nomirruscha masas Swebtes fainneeka Schlugguru
Kaspura, us peemellefschanu tu no teesas opstiprinatu
wehrminderu ta jaunekla Kristop Schlaegel, zaure
scho katri un wissi, kurreem us kahdu wihsi tas arri-
buhtu, prasshtschana pee to atstahtu mantu ta peemini-
netta Schluggurn Kaspura buhtu, fa arridsan wissi tee,
kurrei nomirrejam parradä palikkuchi un wehl irraid,
prohti pirmajee appaksch isslehgschana peedraudirati
un beidsamee appaksch peedraudinachanu tahs dubbul-
tas makfas, aizinati un usprassiti, kad winni tannä
18ta Oktobera schinni 1827ta gaddä, fa to preefch
scho leetu noliktu weenigu peedohschanas un islehg-

schanas terminu, preefsch Krohna Wirzawas pagasta teesas peenahkamā wihsē rhabditoħs, un few pee to protokolli taħs leetas pedoħtoħs; bet tad to taħħaku taħbi fuħbu fagaidiħ buħs. N. L.

Gindul, preefschfħedtais.

(Nr. 242.) F. Henko, pagasta teesas fřihweris.

* * *

Us pawħleħsħanu taħs Heiserif Kas Majesteet, ta Patwadineka wissas Kreewu Walis u. t. j. pr., toħp no taħs Mesħoħtenes pagasta teesas wissi parradu dwejji ta islika Mesħoħtenes fainneka Spiggi Indrija, par kurra mantu deħl pildišħanah to inventarju truhkumu ta konkurse spreesta, aizinati, lai libħi 24tu Oktobera f. g. pee schiħs pagasta teesas peeteizahs. Mesħoħtenes pagasta teesa 19tā Augusta 1827.

(S. W.) † † † Bertusch Gedert, pagasta wezzakais.
A. Scheymann, teesas fřihweris.

* * *

Us pawħleħsħanu taħs Heiserif Kas Għodibas, ta Patwadineka wissas Kreewu Walis u. t. j. pr., no Saħmales pagasta teesas wissi un jeblurri parradu dwejji ta Saħmales muischas fainneka Mattineeku Prizza, lai fawas mahjas pats noderis, un par kurra mantahim konkursis nolikks tappis, fhekk toħp preefschā uzaizinati, lai tee fesħu neddu starpā, prohti libħi 10tu Oktobera deenu schi gadda pee schiħs pagasta teesas ar sawha taisnahn prasseħanah un winna parahdišħanahm peeteizahs, un tad fagaiba, lai peħz likkumem taps nospreests. Saħmales pagasta teesa 29tā Augusta 1827.

Jannis Nehpelt, pagasta teesas preefschneeks.
A. Pauly, pagasta teesas fřihweris.

* * *

Ja kam kahda mellesħana jeb kahda atħoħsħana pree ta nomi rruħcha Dinsdorbes Jala froħdinneka Ħermannia irrajd, tas toħp libħi 6tu Oktobera schi gadda pee schiħs muischas pagasta teesas aizinahs, fewi peeteizies. Dinsdorbes pagasta teesa 6tā Augusta 1827.

(Nr. 174.) † † † Trumpe Ernst, pagasta wezzakais.
F. Treugut, pagasta teesas fřihweris.

Tai 19tā Septembera deenā schi gadda eeksfha ta pee Skuristau muischas pederriga fuđmallas kroħga uħtropo taps turreta, kur loħpi un namma leetas, lai tam melderim Thor pederr, kluhs pahrdoħi. Tas fhekk il-katram toħp fannams darriħts. Skuristau muischas pagasta teesa imma Septembera 1827.

Swingelle Otto, preefschneeks.

Pipp, pagasta teesas fřihweris.

* * *

Weens, no wezzumia halts palizzis sirgs, 23schā deenā Augusta meħnescha f. g. peekliħdiż us schinniġa fainneka Kurschetta Martscha waqqaraju-lauku, bet tas, kam wiċċi pederr weħl nessinħam; talabba tas fhekk toħp uzaizinahs, wiċċewħla kien ixtendha 15tā deenā Oktobera meħnescha f. g. schiħs preefschā nahkt, un peħz peenefħamas parahdišħanahs, un peħz atmališħanahs par wiċċa mittinashanu to prettim nent; ja ne, tad taps tas minneħħi sirgs uħtropi, tai pagasta laħdei par labbu, pahrdoħi.

Kalkunnes pagasta teesa 3schā Septembera meħnescha 1827tā gadda.

(S. W.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 39.) P. Brachmann, pagasta teesas fřihweris.

Zittas fluddina fħanu.

Taunu nakti no iż-żitħi us 12tu Augusta schi gadda tam Behrsmuħas fainnekkam Rabbel Krische weend sejtini gaddu weżi pilnigs barba sirgs pellek melna spalwas, no mahju gannibas sagħiż ir. Kas par schi sirgu taisni finnu atnejħiħ us Noenner Behrsmuħi, dabbuħs peezi fuđdraba rubelu pateizibas makku.

* * *

Eksch Jekkaba muischas, 2 juħdsej no Leeljelgawas, wiċċabba kien wiċċi deddinatu 2 proħwied brandwiħni pa waħtum 11 stohpu par fuđdraba rubelu warri dabbuħt.

* * *

Dokstini (Junta Keegħi) no Postendes, kas, ja ikkatrix sinn, no wiċċabba sortes, pee Ministerial Meyer Jelgawà irr dabbujami.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: S. D. Braunschweig, Censor.

No. 383.